

CvB stukken voor agenda Universiteitsraad

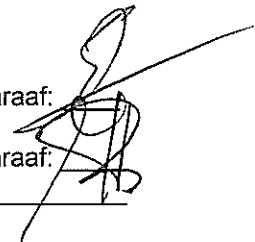
Overlegvergadering d.d. : 3 maart 2010
Commissievergadering : OOS
Agendapunt : Evaluatie onderwijsnota 2006-2010
Bijgevoegde stukken : **Evaluatie onderwijsnota 2006-2010**

Secretaris: Van Keulen

Portefeuillehouder: Rector Magnificus

paraaf:

paraaf:

1. Status agendapunt:

Rol URaad:

- Ter informatie
- Ter advisering
- Ter instemming
- Anders:

2. Eerder behandeld in:

Naam gremium: CvB

Datum behandeling: 16 november 2009

Naam agendapunt: Evaluatie Nota Onderwijsbeleid 2006-2010

Conclusie toen: notitie Evaluatie Onderwijsbeleid wordt aan de UR toegezonden.

3. Toelichting/samenvatting:

De UR is evaluatie van de onderwijsnota toegezegd. Een eerdere versie is in december teruggetrokken omdat ze niet voldeed aan de wensen van de UR (evaluatie van een zevental onderwijsprojecten uit de implementatienota Strategische Budgetten in plaats van evaluatie van de onderwijsnota zelf). De UR heeft aangegeven, in de nieuwe notitie drie elementen besproken te willen zien: a) evaluatie van de doelen van de onderwijsnota, b) belangrijkste voornemens uit de onderwijsnota en wat er van die voornemens is gerealiseerd, en c) conclusie en vooruitblik. De nieuwe notitie is opgesteld met deze drie elementen als richtlijn.

4. (Voorgenomen) besluit CvB:

Gezien: **de notitie evaluatie nota onderwijsbeleid 2006-2010**

Gehoord: **de wensen van de Universiteitsraad**

Overwegende: **dat de evaluatie is opgesteld conform de wensen van de UR**

Het College van Bestuur besluit: **de notitie evaluatie nota onderwijsbeleid 2006-2010 voor bespreking te doen toekomen aan de UR**

GRIFFIE URaad: (door griffie UR in te vullen)

Eerder in URaad aan de orde geweest?

- Nee.
- Ja, op

Conclusie toen:

Nadere toelichting: (Voor als presidium/griffier vindt dat één van bovengenoemde punten nadere toelichting behoeft)

.....
.....

Evaluatie Onderwijsnota 2006-2010

Ten behoeve van de UR, cyclus februari 2010

1. Evaluatie van de centrale doelen

De nota Onderwijsbeleid 2006-2010 is opgebouwd rond een onderwijsvisie afgeleid uit twee eerdere nota's, het *Instellingsplan 2005-2010* en de *Bestuurlijke Agenda*.

In die onderwijsvisie stonden drie thema's centraal:

1. *onderwijs op maat* voor verschillende doelgroepen (qua nationaliteit en qua instroom niveau); in het bijzonder:
 - a. Nederlands VWO
 - b. buitenlanders met VWO-equivalent
 - c. HBO instroom in de master fase

maatwerk voor deze doelgroepen zou ondermeer worden gerealiseerd door meer inzet van ICT in het onderwijs.

Excellente studenten binnen deze groepen zouden extra uitdaging moeten vinden in bijzonder onderwijs.

2. *groei* naar een stabiel aantal van circa 10.000 studenten, grotendeels afkomstig uit de genoemde doelgroepen en uit internationale en postinitiële masterprogramma's
3. *participeren in netwerken met strategische partners in binnen- en buitenland* (3 TU, ECIU, SAXION etc.)

1a *Onderwijs op maat*

Van de concrete doelen mbt *Onderwijs op maat* is een groot aantal gerealiseerd terwijl aan enkele andere nog wordt gewerkt. Enkele ambities moesten echter worden bijgesteld omdat de investering te groot bleek.

- Voor de doelgroep van excellente studenten is een qua omvang bescheiden, maar gedegen Honours programma opgezet. Daarvan heeft de UR onlangs een afzonderlijk evaluatierapport ontvangen. Verder is in het kader van het programma "wiskunde intensivering" een excellence lijn ontwikkeld waarin studenten desgewenst de wiskunde binnen hun vakgebied op een hoger abstractieniveau aangereikt krijgen.
- Voor de groep aankomende studenten waarvan op grond van hun examencijfers op het VWO betwijfeld mag worden of zij een serieuze kans van slagen hebben in een techniek opleiding heeft de faculteit CTW een zomercursus ontwikkeld waarin wiskunde centraal staat. Aan het einde van de cursus krijgt de aspirant-student een (niet bindend) advies.
- Voor dezelfde doelgroep is tevens, in de aanloop veelal met behulp van WO Sprint gelden, een reeks projecten en activiteiten opgezet om deze groep zodra zij op de UT start, beter "aan het studeren" te krijgen. Een kleine greep uit dit aanbod: "Leren leren" (MB), "Begeleide zelfstudie" (TNW), uitbreiding van de capaciteit van de studiebegeleiding, invoering studentvolgsysteem in 2010, ontwikkeling van een

oriëntatievak aan het begin van het eerste jaar (brug VWO-WO) in diverse techniek opleidingen, drie pilots BSA etc. De WO Sprint gelden zijn inmiddels vervangen door een structurele bijdrage vanuit de USow.

- Voor de doelgroep van zij-instroom uit het HBO is in samenwerking met SAXION een aantal schakelprogramma's opgezet.
- Voor de doelgroep van internationale zij-instroom is het op locatie volgen van een soortgelijk premaster programma niet haalbaar. GW werkt als eerste met digitale modules (afstandsonderwijs) voor deze groep. Het oorspronkelijke voornemen om in deze lijn op grote schaal docentextensieve onderwijsmodules in te voeren zodat studenten minder afhankelijk zijn van de logistiek in het curriculum, is grotendeels verlaten omdat de bijbehorende kosten exorbitant hoog bleken te zijn.
- Voor de doelgroep van internationale instroom in de bachelor fase is binnen een aantal opleidingen gekozen voor een domeinspecifieke aanpassing van de toelatingseisen (vakken "bis zum Abitur" voor Duitse studenten)
- Aan de flexibilisering van de curricula wordt nog gewerkt. Het plan om het eerste semester van het derde jaar te bestemmen voor een 30 EC minor of een verblijf bij een partneruniversiteit in het buitenland, is thans volop in bespreking met de opleidingen. Dit model is zich inmiddels aan het ontwikkelen in de richting van een landelijke standaard. Verder hebben intussen zes opleidingen een tweede instapmoment in de master gecreëerd. Voor kleine opleidingen is dat vanwege de extra kosten vooralsnog moeilijk. De UT heeft in vergelijking met klassieke universiteiten relatief veel kleine master opleidingen.
- Aan de verbreding van de bachelorfase is o.a. gewerkt door de verkenning van de opleiding Creative Technology die binnenkort de licentie hoopt te verwerven en dan in september van start kan gaan. CTW verkent ook een brede bachelor opleiding.

1b Groei

Er is veel discussie geweest over wie er allemaal geteld moeten worden om te kunnen zeggen of het doel van 10.000 studenten gehaald is. Met AIO's, ITC en overig postinitieel onderwijs zit de UT op een ruime 10.000 studenten. De werkelijke vraag is of de UT een populatie studenten heeft waarmee de kwaliteit en omvang van het onderwijsaanbod en het niveau van de voorzieningen op de campus op lange termijn gewaarborgd zijn. Die vraag komt in een heel ander licht te staan nu de overheid de volledige bekostigingssystematiek wil herzien. Dat de uitkomst van deze herziening van invloed zal zijn op de groeiambitie van de UT staat buiten kijf. Het is echter nog onduidelijk wat die invloed zal zijn.

Ondertussen wordt doorgewerkt aan de uitbreiding van het onderwijsaanbod. In de bachelor met programma's als CreaTe en Engelstalige varianten van opleidingen als Bedrijfskunde en Advanced Technology, plus een lopende verkenning door Peter Powell en Godfried van Lieshout naar een brede bachelor opleiding.

Er is geen overstijgend marktonderzoek gedaan naar de kansen voor Engelstalig bacheloronderwijs, omdat bleek dat betrouwbaar, kwantitatief internationaal onderzoek zeer moeilijk of allen tegen zeer hoge kosten te realiseren zou zijn. Succesvolle voorbeelden van Engelstalige bachelorprogramma's met vergelijkbare profielkenmerken zijn er echter meer dan voldoende.

Op graduate-niveau kunnen worden genoemd: de 3TU-masters, een master in Westsus verband, het doorstroomprogramma Technische Geneeskunde, plannen voor joint degrees (o.a. met de Technische Universität Berlin) en de master Risk Management.

1c Participatie in netwerken

Over de realisatiegraad van een aantal aspecten van dit doel het volgende:

- De vijf gezamenlijke master-opleidingen in 3TU-verband zijn alle geaccrediteerd en van start gegaan. De opleidingen zijn volop in ontwikkeling. Verder is in 3 TU verband op een groot aantal onderwijsinhoudelijke en –organisatorische zaken afstemming bereikt, met name rondom instroom- en doorstroom en de toegang tot onderwijsondersteunende systemen.
- Met Saxion zijn zoals gezegd doorstroomprogramma's opgezet. Met Windesheim wordt gesproken over aansluiting op dit systeem. Met Saxion worden verder gesprekken gevoerd over andere vormen van wederzijdse verwijzing van studenten en over samenwerking in de sfeer van voorzieningen.
- Regio: in het kader van WO Sprint is goede voortgang geboekt met de realisatie van de actieplannen Bèta Techniek en Zorg & Technologie. Centraal daarbij staat de ketenbenadering. Participanten zijn o.a. UT, SAXION, ROC, Technocentrum en een groot aantal zorginstellingen in de regio. Het actieplan ter versterking van de lerarenopleidingen begint vruchten af te werpen. De instroom stijgt duidelijk en daarnaast is een reeks extra toegangswegen naar het leraarschap ontwikkeld, variërend van "aio's voor de klas" tot een tweedegraads leraarschap via de in 2009 gestarte educatieve minor. Het Loket VO wordt ook expliciet gepositioneerd om deze ambitie vorm te geven.
- De UT heeft nog geen deelname in Erasmus Mundus gerealiseerd, wel is een aantal voorstellen ingediend. Het krijgen van een Erasmus Mundus programma blijft een belangrijk streven.
- Over offshore opleidingen wordt verder nagedacht. Eén offshore opleiding in China is niet gecontinueerd omdat geen accreditatie verkregen kon worden (IMBA)

2. Overige voornemens uit de nota Onderwijsbeleid

De nota onderwijsbeleid bevatte ook diverse doelstellingen die minder direct aan de centrale thema's gekoppeld waren.

Verkenning nieuwe Digitale Leer- en Werkomgeving (DWLO)

Is gerealiseerd door de implementatie van Blackboard, gekoppeld aan Osiris.

Opzet Instellingskwaliteitszorgsysteem (IKS)

Dit voornemen heeft enige vertraging opgelopen, maar is ondertussen weer in de hoogste versnelling, zoals ook bekend bij de UR.

Versterking mentoraat en studiebegeleiding

De capaciteit van de studiebegeleiders is met hulp van Sprintgelden uitgebreid bij TNW, CTW en ELAN versterkt. Na verstrijken van de tijdelijke Sprint stimulering zal de capaciteit uit eigen middelen op het verhoogde niveau houden.

Verder is per 2010 het nieuwe studentvolgsysteem in Osiris operationeel. Dit systeem helpt de studiebegeleiders met het monitoren van de voortgang van de studie van de student. In de loop van het voorjaar 2010 wordt de functionaliteit van dit systeem verder uitgebreid, ondermeer om te kunnen voorzien in een aantal procedures die in de nieuwe richtlijn OER zijn opgenomen.

Verdere maatregelen voor de inhoudelijke versterking van mentoraat en studiebegeleiding zijn in voorbereiding. Het CvB heeft S&O opdracht gegeven om met studiebegeleiders en opleidingsdirecteuren uit te zoeken aan welke verdere ondersteunende dienstverlening behoefte is rond doorstroom en uitstroombegeleiding en deze diensten op korte termijn te realiseren.

Meer systematische aandacht voor competenties in het onderwijs

Bij MB loopt een pilot waarin de zgn. Meijers criteria (meer gestandaardiseerde eindtermen) systematisch in de nieuwe opzet van het curriculum van enkele opleidingen worden verwerkt. Over de voortgang van dit project is onlangs door het CvB aan de UR gerapporteerd. De bedoeling is dat na afloop van de pilot bij MB (over enkele maanden) de ervaringen ook bij opleidingen in andere faculteiten worden gebruikt.

Naar een nieuw ELAN

Het beleidsvoornemen in de Onderwijsnota om de lerarenopleidingen en ELAN inhoudelijk te versterken heeft geleid tot de nota "Naar een nieuw ELAN", waarvan de implementatie fase inmiddels is afgerond. Met name de onderzoekscomponent rond de lerarenopleidingen heeft een stevige stimulans gekregen.

Twee instroom momenten per master-opleiding

Zes opleidingen hebben zoals gezegd een tweede instroom moment gerealiseerd, maar voor kleine opleidingen is dit niet rendabel. Het wetsvoorstel "Ruim baan voor talent" zorgt voor een nieuwe externe impuls. Scenario's die in discussie zijn, zijn flexibilisering van de curricula en versterking van de begeleiding in bachelor om op een gepland moment ook daadwerkelijk af te studeren.

Implementatie Honours Programma

De evaluatie van het programma is geagendeerd in UR cyclus van januari.

BSA pilot

In de Onderwijsnota was alleen sprake van een pilot bij TCW. Inmiddels lopen er bij drie opleidingen pilots. Met de UR zijn nadere afspraken gemaakt over de opzet en de evaluatie van deze pilots.

Aansluitingstrajecten VO-HO

De lopende en beoogde aansluitingsprojecten binnen de UT (veelal gecoördineerd door ELAN) zijn krachtig gesteund met een financiële impuls vanuit WO Sprint. Vanuit RouTe 14 is de volgende stap de inrichting van het VO loket dat per 1 januari 2010 operationeel is.

3. Conclusie

Belangrijk bij de totale beoordeling van de in 2006 geformuleerde doelen / voornemens en de geboekte resultaten is dat een nota over onderwijsbeleid altijd een momentopname van het denken is. De buitenwereld verandert vervolgens rustig verder en die veranderingen zijn niet alle te prognosticeren. Het ministerie van OC&W heeft de afgelopen maanden na een periode van relatieve stilte een groot aantal wetsvoorstellen en beleidsmaatregelen aangekondigd en deze zullen van invloed zijn op de voornemens van de UT, de bestaande en eventuele nieuwe. Als voorbeelden noemen we de invoering van de harde knip en de geleidelijk dwingender afspraken over de te realiseren studiesnelheid en studierendement. Invoering van de harde knip maakt een lopende discussie binnen de UT overbodig. De prestatieafspraken inzake studiesnelheid en bachelor rendement zullen zorgen voor een extra “stok achter de deur” voor zowel opleidingen als studenten.

Algemeen geldt dat naarmate een plan meer doelen en voornemens bevat, zeker op een breed terrein als onderwijs, de kans groter wordt dat in plaats van de nagestreefde vector er eerder sprake is van een olievlek. Met de kennis van nu kan worden geconstateerd dat de onderwijsnota weliswaar een overzichtelijk aantal hoofddoelen bevatte, maar dat achter die hoofddoelen een 30-40 tal (al dan niet geëxpliciteerde) subdoelen stonden die onmogelijk allemaal van dezelfde prioriteit konden worden voorzien. Dat was ook al bij het schrijven van de onderwijsnota duidelijk. De onderwijsnota is vervolgens om dezelfde reden in het kader van de eerstvolgende begroting verder toegespitst door in de implementatienota strategische budgetten (2007) een zevental onderwijs projecten te voorzien van USow middelen. Over de voortgang van die projecten hebben wij u onlangs gerapporteerd.

Ondanks de grote hoeveelheid doelen die in de Onderwijsnota waren geformuleerd, constateren we dat betrekkelijk veel gerealiseerd is.

Het CvB werkt thans aan een nieuwe onderwijsvisie die op korte termijn (streven is april a.s.) met een bijbehorend actieplan zal worden besproken met de Universiteitsraad.